

Göteborgs strategiska klimatanpassningsarbete

2022-04-06 Stadsbyggnadstagarna

Eva-Lena Torudd Stadsledningskontoret

Göteborgs främsta utmaningar med klimatanpassning

Klimatförändringar

- Extrema väder
- Ökad nederbörd – dagvatten och skyfall
- Ökade flöden i vattendrag
- Havsnivåhöjning
- Torra
- Värmebölja
- Skogsbränder
- Ekosystemförändringar

Klimatanpassningsåtgärder

- Övergripande strategisk hantering
- Skyfallshantering
- Högvattenskydd
- Yttre portar
- Strategi för värmebölja
- Naturbaserade lösningar
- Kommunikation
- Beteendeförändring

Förutsättningar

- Finansiering
- Lagstiftning
- Samordning
- Politiska beslut
- Kulturfråga
- Geotekniska förutsättningar
- Hållbart ledarskap och strukturer för klimatanpassningsarbetet

Budget för klimatanpassningsarbetet

KS budget 2022, 10+10,5 mnkr

- *KS får i uppdrag att samordna klimatsäkringsarbetet och föra dialog med staten om finansiering inom ramen för 100 klimatneutrala städer. I dialogen ska KS verka för statlig finansiering av översvämningsskydd.*
- *KS får i uppdrag att ta fram en klimatanpassningsplan i enlighet med klimatkontraktet.*

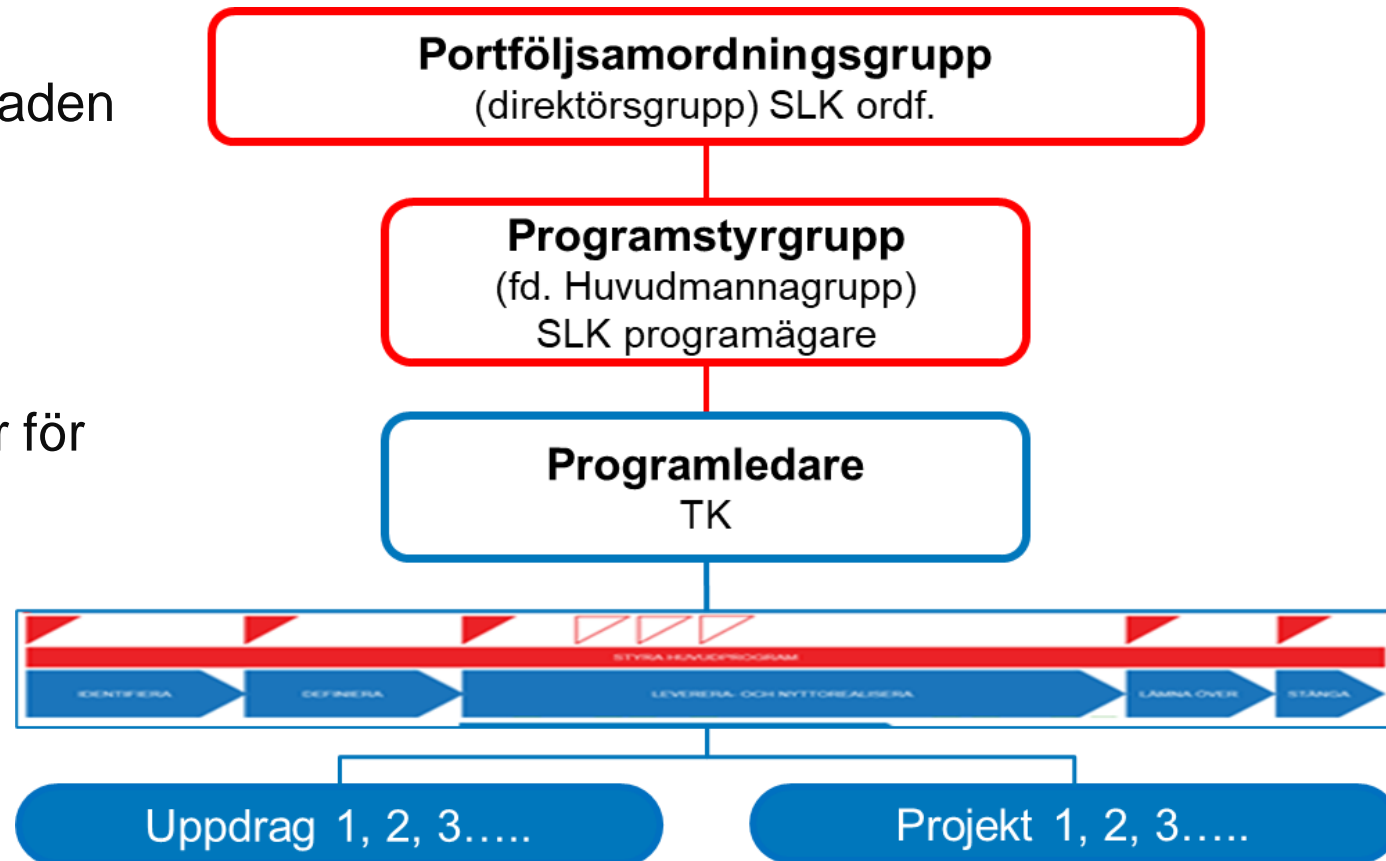

Portföljorganisation högvattnenskydd

Portföljorganisation Högvattenskydd

Staden har arbetet fram:

- Planeringsnivåer enligt Tematiska Tillägget till Översiktsplanen för översvämningsrisker. Högvattenskyddet klart 2040 för att säkra staden mot översvämningsrisker.
- Portföljorganisation för genomförande av högvattenskydd.
- Programstyrgruppen tar fram förutsättningar för genomförande av högvattenskyddet t ex:
 - Samordning och organisation.
 - Finansieringsmodeller och budgetförutsättningar.
 - Utbyggnadsplan och Programplan.
- Programledare och arbetsgrupp

Vad händer 2022?

Våren

- Budget 2023 och långtidsbudget 2024-
- Budgetidé för hela genomförandeperioden -2040
- Finansieringsmodeller 2.0 –delredovisning mars och juni
- Programplan beslut juni

Hösten

- Finansieringsmodeller 2.0 slutredovisning okt
- Inriktningsbeslut KS =utbyggnadsplan
- NOS

Hela året

- Riskhantering och kvalitetsarbete
- Erfarenhetsåterföring inom Staden
- Nätverk för erfarenhetsutbyte internt, nationellt och internationellt
- Portföljorganisation vatten/klimatanpassning
- Påverkansarbete

Finansieringsmodeller 2.0

Klimatanpassning -finansiella förutsättningar

- Inga statliga bidrag i nuläget men staden har ett kommunstyrelseuppdrag att arbeta med påverkansarbete för statlig finansiering och lagändring.
- Finansiering av fastighetsägare bygger på frivillighet och eget ansvar.
- Finansieringsmodeller 2.0 för högvattenskydd, dagvatten- och skyfallsåtgärder arbetas nu fram. Komplicerat juridiskt. Endas någon procent kan finansieras via exploatering.
- Kommunen kan kräva klimatanpassning via detaljplan och bygglov med stöd av plan- och bygglagen vid nybyggnation och förtätning. Länsstyrelsen kan ställa krav på klimatanpassning i detaljplaner och översiktsplan men ansvaret ligger på kommunen.
- Kostnad för genomförande av högvattenskydd, skyfallshantering och yttre portar uppskattas minst 40 miljarder kr. Medel som inte finns med i budgeten än.
- Krävs samordning både inom staden och med privata fastighetsägare samt med närmaste kommuner.
- Den enskilde fastighetsägaren är ansvarig för finansiering av klimatanpassning av sin fastighet. Saknas incitament för kommunen att ställa krav på klimatanpassning på befintlig bebyggelse.

Finansieringsmodeller 2.0

- **Bakgrund**

- Uppfattning från rikspolitiken att kommunerna kan lösa klimatanpassningsfrågan men förutsättningar saknas.
- Uppfattning från Staden att det finns hinder för att effektivt klimatanpassa, begreppen behöver klargöras.
- Andra kommuner tar ett helhetsgrepp, t ex Uddevalla och Vellinge
Kan Göteborg göra likadant? Vad innebär det?

- **Mål och syfte**

- Finansieringsmodeller 2.0 för klimatanpassningsåtgärder i Göteborg.
- Underlag för att visa på behov av förändrade förutsättningar för att nå en långsiktig finansiering och lagstöd.
- Problembeskrivning som underlag till önskan om Statlig Offentlig Utredning hos departementen, Q4 2022.

- **Omfattning och avgränsning**

- Visa på nuvarande problematik, komplext juridiskt och finansiellt, hur skattemedel kan användas och orsaker till det. Omfattar kommunallagen, plan- och bygglagen, fastighetslagen, vattenlagen, m fl.
- Visa översiktligt på möjliga framtida finansieringsmöjligheter och behov av förändrade juridiska förutsättningar.
- Utredningen klar Q4 2022.

Visa på behov av förändrade förutsättningar

- **Vad krävs för att nå förändrade förutsättningar?**
 - Möjligheter inom Göteborgs Stad.
 - Möjligheter tillsammans med andra aktörer.
- **Vad innebär förändrade förutsättningar?**
 - Förändrat ansvar?
 - Ökat behov av åtgärder? Ökat investeringsbehov? Ökat skötselbehov?
- **Hur tar vi arbetet vidare?**
 - Ytterligare utredningar?
 - Gemensamma riktade insatser.
 - Ta fram en plan på hur Göteborgs stad kan arbeta för att påvisa behov av en SOU och förändrad lagstiftning.
- **Ta fram en översiktlig sammanställning på långsiktig finansieringsmodell för klimatanpassningsåtgärder i Göteborg**
 - Visa på möjligheter och hinder.

Påverkansarbete för statlig finansiering av översvämningshantering och ändrad lagstiftning

Utmaningar med klimatanpassningsarbetet på nationell nivå

- Förutsättningar för klimatanpassningsarbetet saknas.
- Finansiering -statliga bidrag för klimatanpassning saknas.
- Lagstiftning -som stödjer klimatanpassningsarbetet behöver utvecklas.
- Samverkan behöver utvecklas.
- Kommunikation.
- Behöver skapa tydliga strukturer, styrning, processer och mål.
- Nätverk behövs för erfarenhetsutbyte och utveckling.

Klimatanpassningsplan

Klimatanpassningsplan

Syftet -att strukturera och stödja Staden som verksamhetsutövare och fastighetsägare i arbetet med prioriteringar inom klimatanpassning.

Göteborgs
Stad

Enligt Borgmästaravtalet ska en klimatanpassningsplan tas fram och i budget 2022 finns uppdrag om en klimatanpassningsplan.

Vad behöver Göteborg för att upplevas som en klimatanpassad stad?

- Överblick och medveten ledning av klimatanpassningsåtgärder -både förändringar och anpassningsbehov.
- Prioriteringar för Stadens klimatanpassningsarbete inom de närmaste åren.
- Beskrivning av Stadens långsiktiga klimatanpassningsarbete.
- Planering för lämpliga åtgärder och när de behöver genomföras, till vilken kostnader och vem som är ansvarig.

Hållbar stad – öppen för världen

Avlopp

Brand

Byggnader

Dricksvatten

Ekosystemtjänster

Erosion

Förorenad mark

Hälsa

Jordbruk

Krisberedskap

Kulturarv

Naturmiljö

Ras och skred

Skog

Skyfall

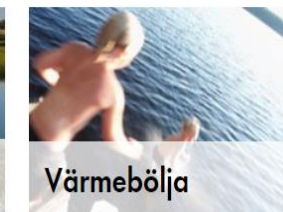
Tekniska
försörjningssystem

Torka

Vattenförvaltning

Värmebölja

Översvämning

Kontakt

Eva-Lena Torudd

Planeringsledare klimatanpassningssamordning

eva-lena.torudd@stadshuset.goteborg.se

072-5086312

Stadsledningskontoret, Göteborgs Stad